

Η φύση συστενάζει

Ενότητα 5 : 5^ο μάθημα

Αικατερίνη Γ. Τσαλαμπούνη
Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Η φύση συστενάζει

Αικατερίνη Γ. Τσαλαμπούνη, λέκτορας ΚΔ

5^ο μάθημα

Εισαγωγικά

- Ρωμ 8,19-23 – αγαπητός βιβλικός τόπος σε μελέτες οικο-θεολογίας
- “a mantra of Christian environmentalism”
- Συνήθως το κείμενο αξιοποιείται στο πλαίσιο μίας γενικότερης συζήτησης για τα σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα

Η ανάγνωση των Horrell – Hunt – Southgate

- Ρωμ 8,19-27: μία αφήγηση με σαφές θεολογικό νόημα
 - Η φύση υποφέρει κάτω από το κράτος της φθοράς
 - Παραμένει εφ' ελπίδι προσδοκώντας την αποκάλυψη των παιδιών του Θεού
- Η αφήγηση διαθέτει πλοκή
- Η αφήγηση έχει πρωταγωνιστές κι αφηγητή
- Σύμφωνα με την τυπολογία του Northrop Frye η αφήγηση ανήκει στις ρομαντικές ιστορίες με αρκετά στοιχεία τραγικού
- Η αφήγηση ως διαμορφωτική της ταυτότητας μίας κοινότητας (S. Hauerwas)

Δομή της περικοπής

- Η περικοπή λειτουργεί ως η κορύφωση και κατακλείδα του Ρωμ 8
- Επαναλαμβάνονται όλα τα θέματα του κεφαλαίου:
 - Το θέμα της ελευθερίας
 - Ανάσταση
 - Υιότητα και υιοθεσία
 - Ο ρόλος του Αγίου Πνεύματος
 - Τα παθήματα και η δόξα
- Η περικοπή λειτουργεί ως η κατακλείδα της ενότητας 6-8
- Στην παρούσα κατάσταση συστενάζουν και συνωδίνουν α) η κτίση (19-22), β) οι υιοί του Θεού (23-25), γ) το Πνεύμα (26-27). Όλοι προσδοκάν την απελευθέρωση από τη δουλεία της φθοράς (21)
- Η κεντρική θέση της κτίσης

Η κτίση στο Ρωμ 8,19-23

- Άνθρωπος και κτίση συνδέονται μεταξύ τους σε ένα συνεχές:
 - Στο παρελθόν
 - Στο παρόν
 - Στο μέλλον
- Άνθρωπος κι υπόλοιπη δημιουργία κινούνται σε παράλληλες πορείες
- Κινούνται προς τη λύση: η απελευθέρωση τους από τη δουλεία της φθοράς

Η έννοια της κτίσης

- Πιθανές ερμηνείες:
 - Ουράνια σώματα κι αγγελικές δυνάμεις (Ωριγένης)
 - Ο άνθρωπος ως σώμα, πνεύμα και ψυχή (Αυγουστίνος)
 - Η δημιουργία στο σύνολό της (οι περισσότεροι ερμηνευτές Πατέρες)
 - Η δημιουργία μαζί με όσους δεν έχουν πιστέψει (Käsemann) ή η δημιουργία εκτός των ανθρώπων (Cranfield)
- Προφανώς είναι όλη τα δημιουργήματα εκτός των ανθρώπων – αδιευκρίνιστο αν σε αυτά συμπεριλαμβάνονται και τα άψυχα δημιουργήματα ή μόνο τα έμψυχα

Η ματαιότητα κι η φθορά

- Ο Παύλος εδώ υπαινίσσεται την ιστορία της πτώσης
- Αν φθορά και ματαιότητα παραπέμπουν στα Γεν 1-11 ->
 - Φθορά ένας όρος πολύ γενικότερος από τη θνητότητα και το θάνατο -> κάθε μορφή παρακμής και καταστροφής
 - Ματαιότητα – η ματαίωση του στόχου της κτίσης -> η ανθρώπινη ευθύνη για την κατάσταση της κτίσης
- Η ενότητα θα μπορούσε να έχει οικολογικές προεκτάσεις – η καταστροφή της κτίσης συνδέεται άμεσα με την ανθρώπινη ευθύνη

Ποιος είναι ο υποτάξας;

- Ποικίλες εξηγήσεις: ο Θεός, ο Χριστός, ο Αδάμ, ο άνθρωπος γενικά, ο Σατανάς, οι πεπτωκότες άγγελοι
- Ο Θεός: το ρ. ύπετάγη ως *divinum passivum*
 - Εδώ διά + αιτιατική -> ο Θεός προκαλεί την τιμωρία κι ο Θεός την επιβάλλει
 - Μπορεί ο Θεός να είναι τόσο σκληρός;
- Εναλλακτική ερμηνεία: υπαίτιος της παρακμής ο άνθρωπος – την υποτάσσει σε αυτήν την κατάσταση ο δημιουργός της
- Η σκληρότητα της τιμωρίας μετριάζεται με την αναφορά στην ελπίδα -> δίνει μια εσχατολογική προοπτική στην πορεία του κόσμου

«ΣΥΣΤΕΝΑΖΕΙΝ» ΚΑΙ «ΣΥΝΩΔΙΝΕΙΝ»

- Η πρόθεση «συν» δηλώνει τη συμπερίληψη ανθρώπων και υπόλοιπων δημιουργημάτων
 - Η κτίση προσωποποιημένη δίπλα στους υιούς του Θεού
 - Συγγένεια λεξιλογίου στους στίχους που περιγράφουν την κατάσταση και την ελπίδα της κτίσης και των υιών του Θεού
 - Τα ρήματα με πρώτο συνθετικό το «συν-»
- Οι ωδίνες όχι αναγκαστικά αρνητική έννοια – δηλώνει τον ερχομό μίας νέας διαφορετικής και πολύ θετικής κατάστασης
 - Το περιεχόμενο της ελπίδας: στ. 19, 21 και 23
 - Υιοθεσία – απολύτρωση – ανάσταση των νεκρών (η εικόνα των ωδινών)

Η οικολογική σημασία του Ρωμ 8,19-23

- Το κείμενο δεν προϋποθέτει τη ριζική καταστροφή της φυσικής δημιουργίας
- Η κτίση μεταμορφωμένη και απαλλαγμένη από τη φθορά θα εισέλθει στη μέλλουσα δόξα
- Επομένως της αξίζει από τώρα ο σεβασμός κι η φροντίδα
- Το Ρωμ 8,19-23 παραμένει ανθρωποκεντρικό – ωστόσο, ο ρόλος της κτίσης είναι σημαντικός
- Αλληλεξάρτηση όλων των δημιουργημάτων στην επιτυχία και αποτυχία
- Απελευθέρωση των πάντων από την φθορά

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Αικατερίνη Γ. Τσαλαμπούνη. «Οικολογική Ερμηνεία της Καινής Διαθήκης. 5^ο μάθημα». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: : <http://opencourses.gr/courses/OCRS359/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Παπατζιλάκη Χριστίνα
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2013-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

